

[...]

**Ministerie van
Buitenlandse Zaken**

Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
<http://www.government.nl>

Contact
Directie Juridische Zaken
E Wob@minbuza.nl

Onze referentie
DVB-CV/003

Bijlagen
1. Relevante artikelen Wob
2. Inventarisatielijst
3. Openbaar gemaakte
informatie

Datum 17 februari 2020
Betreft Reactie op uw verzoek(en) om informatie

Geachte [...],

In uw brieven van 12 en 13 november en 2019, ontvangen op 13 en 14 november 2019, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) informatie verzocht over de luchtaanval op een bommenfabriek in Hawija (Irak) in de nacht van 2 op 3 juni 2015, en een aanval op een woning in Mosul (Irak) op 21 september 2015.

In het op 12 november 2019 ingediende Wob-verzoek, wordt concreet gevraagd om de openbaarmaking van:

- 1) *"Verlagen en notulen van, agenda's, van en notities over bijeenkomsten van relevante gremia en gesprekken tussen (vertegenwoordigers van) relevante gremia;*
- 2) *Correspondentie tussen (vertegenwoordigers van) relevante gremia;*
- 3) *Rapporten, rapportage, besluiten en besluitenlijsten, nota's en notities, memo's en briefings van en/of gericht aan (vertegenwoordigers van) relevante gremia."*

In het op 13 november 2019 ingediende Wob-verzoek, wordt concreet gevraagd om de openbaarmaking van:

- 1) *"Communicatie over de vraag of en/of hoeveel burgerslachtoffers er zijn gevallen;*
- 2) *Communicatie over het inlichten van betrokken ministers, waaronder dus ook de minister van algemene zaken, en/of diens ministeries, over de luchtaanvallen op de bommenfabriek in Hawija en/of de villa in Mosul waarover u schrijft in uw brief van 4 november j.l."*

De ontvangst van de verzoeken is schriftelijk bevestigd op 14 en 18 november 2019. Op 11 december 2019 is de beslistermijn verdaagd.

Gelet op het feit dat de door u ingediende verzoeken zien op dezelfde bestuurlijke aangelegenheid en gelet op het feit dat u beiden werkzaam bent voor NRC Handelsblad, heb ik besloten de twee verzoeken als één verzoek te behandelen.

Met betrekking tot de verzoeken (hierna: verzoek) om informatie bericht ik u als volgt.

Datum
17 februari 2020
Onze referentie
DVB-CV/003

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1.

Inventarisatie

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 18 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarisatielijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd.

In verband met de inventarisatie van documenten en de inhoud van de aangetroffen informatie, wijs ik u op het volgende. Op 25 november 2019 is door de minister van Defensie – mede namens de minister van Buitenlandse Zaken en de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking – een brief aan de Tweede Kamer gestuurd (met daarbij gevoegde antwoorden op Kamervragen) waarin een uitgebreide toelichting is gegeven over de wapeninzet in Hawija en Mosul. Ook is daarbij ingegaan op de informatie die gewisseld is tussen de betrokken ministeries door middel van de Stuurgroep Missies en Operaties (SMO), de geldende procedures bij een vermoeden van burgerslachtoffers en de uitgevoerde onderzoeken naar mogelijke burgerslachtoffers. Ik verwijs u naar deze Kamerbrief, omdat daarin grotendeels de informatie en vooral de toelichting op deze informatie staat, waar u in uw verzoek om vraagt.

In verband met de documenten met nummers 14 en 15, wijs ik u op het volgende. In die documenten, d.d. 1 juni 2017, wordt aangegeven dat op basis van hetgeen de Commandant der Strijdkrachten (CDS) tijdens de technische briefing heeft aangegeven, geconcludeerd kan worden dat in totaal vijf OM-onderzoeken lopen naar mogelijk gevallen van burgerslachtoffers ten gevolge van Nederlandse wapeninzet. Hierbij dient vermeld te worden dat het OM in vier gevallen een feitenonderzoek heeft gestart, en dat het OM in één geval ('het vijfde geval') uiteindelijk heeft besloten geen nader feitenonderzoek te doen. Zie in dit verband de Kamerbrief van 13 april 2018 ('Voortgangsrapportage Nederlandse bijdrage in de strijd tegen ISIS').

Zienswijze

Het Internationale Comité van het Rode Kruis (hierna: ICRC) is een derde belanghebbende bij de openbaarmaking van informatie neergelegd in de documenten met nummers 7, 8 en 9. Het ICRC is in de gelegenheid gesteld hierover haar zienswijze te geven. De zienswijze van deze internationale organisatie heb ik in mijn belangenafweging meegenomen.

Besluit

Datum
17 februari 2020
Onze referentie
DVB-CV/003

(Gedeeltelijk) openbaar

Ik heb besloten aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht, opgenomen in de documenten met nummers 1, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 14, 15 en 17 (gedeeltelijk) openbaar te maken.

Met betrekking tot de documenten met nummers 1, 3, 4, 6, 7 en 17 verstrek ik de verzochte informatie door kopie ervan te geven. Met betrekking tot de documenten met nummers 5, 10, 12, 14 en 15 verstrek ik de verzochte informatie, met inachtneming van artikel 7 van de Wob, door de letterlijke inhoud van de relevante passages in een afzonderlijk document te verstrekken. Dat betreft de informatie die valt binnen de reikwijdte van uw verzoek. De overige informatie, het merendeel van de informatie, uit die documenten valt dus niet onder de reikwijdte van het verzoek.

Zoals u aan de hand van de inventarisatielijst kunt zien, heb ik bepaalde informatie uit bovengenoemde documenten niet openbaar gemaakt. Dat heb ik gedaan met een beroep op de veiligheid van de staat, de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het beschermen van persoonlijke beleidsopvattingen in documenten voor intern beraad.

Niet openbaar

Ik heb besloten twee van de aangetroffen documenten in zijn geheel niet openbaar maken. Dit betreft de documenten met nummers 8 en 9, die zien op het vertrouwelijke contact met het ICRC. Deze documenten maak ik, met inachtneming van de zienswijze van het ICRC, niet openbaar met een beroep op de betrekkingen tussen Nederland met deze internationale organisatie.

Voor de motivering voor het niet openbaar maken van de informatie, verwijs ik naar onderdeel 'Overwegingen' van dit besluit.

Reeds openbaar

De relevante informatie in de documenten met nummers 2, 11, 13, 16 en 18 is reeds openbaar en voor eenieder beschikbaar. De Wob is niet van toepassing op reeds openbare informatie.

Voor de relevante informatie uit de documenten met nummers 2, 11 en 16, verwijs ik u naar de Kamerbrief van 25 november 2019 ('Beantwoording nadere vragen over de wapeninzet in Hawija'). Voor de relevante informatie uit het document met nummer 13, een terugblik op de besloten technische briefing, verwijs ik u naar de Kamerbrief van 5 november 2019 ('feitenrelaas transparantie burgerslachtoffers bij luchtaanvallen', passage 'juni 2017'). Voor de relevante informatie in het document met nummer 18, verwijs ik u naar de rapportage van de Combined Joint Task Force - Operation Inherent Resolve van 1 april 2017:

<https://www.inherentresolve.mil/Media-Library/Article/1137788/cjtf-oir-monthly-civilian-casualty-report/>.

Buiten reikwijdte

In de aangetroffen documenten staat ook informatie die valt buiten de reikwijdte van uw verzoek om informatie. Die informatie betreft namelijk een ander onderwerp. Waar dit het geval is, heb ik dat op de inventarisatielijst aangegeven onder vermelding van 'deels buiten reikwijdte'.

Datum

17 februari 2020

Onze referentie

DVB-CV/003

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. eenieder

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de uitzonderingsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Veiligheid van de Staat

Op grond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wob blijft het verstrekken van informatie achterwege voor zover dit de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden. Bij de toepassing van de Wob wordt de veiligheid van personen ook gerekend tot de veiligheid van de Staat.

De hoeveelheid ingezette wapens uit het document met nummer 3 maak ik niet openbaar met een beroep op artikel 10, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wob. Dit betreft gerubriceerde tactische operationele informatie. Uit deze informatie is strategie, gehanteerde tactieken, modus operandi en inzet van het luchtwapen in relatie tot zekere doelen te herleiden. Openbaarmaking van dergelijke informatie kan de veiligheid van Nederlandse vliegers en vliegers van coalitiegenoten in gevaar brengen. Op de inventarisatielijst heb ik de toepassing van deze uitzonderingsgrond aangegeven met de aanduiding '10.1.b'.

Betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet

opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties.

Datum
17 februari 2020

Onze referentie
DVB-CV/003

Bij de documenten met nummers 7, 8 en 9 is het belang van de betrekkingen van Nederland met het ICRC in het geding. Dit belang zou kunnen worden geschaad indien de hier bedoelde informatie openbaar wordt gemaakt. Ik ben van oordeel dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid aangezien het gaat om (informatie over) vertrouwelijk bilateraal contact tussen het ICRC en de Nederlandse ambassade in Bagdad. Daarbij heb ik in meegewogen dat het ICRC, tijdens de zienswijzeprocedure, een beroep heeft gedaan op zijn beleid van vertrouwelijkheid en de verwachting dat het vertrouwelijke karakter van informatie door de ontvangers ervan gehandhaafd dient te worden. Gelet op het vorenstaande, heb ik besloten de desbetreffende informatie niet openbaar te maken. Op de inventarisatielijst heb ik de toepassing van deze uitzonderingsgrond aangegeven met de aanduiding '10.2.a'.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten staan persoonsgegevens. Dit betreft onder andere namen, e-mailadressen en telefoonnummers. Deze gegevens maak ik niet openbaar op grond van de Wob. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van de genoemde persoonsgegevens de privacy van betrokkenen prevaleert boven het belang van openbaarmaking. Hierbij heb ik in de beoordeling meegewogen of de betrokken personen vanuit hun functie regelmatig in de openbaarheid treden. Op de inventarisatielijst heb ik de toepassing van deze uitzonderingsgrond aangegeven met de aanduiding '10.2.e'.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

De documenten met nummers 7 en 12 zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Het gaat om conclusies en interpretaties van ambtenaren die betrokken zijn bij de bestuurlijke aangelegenheid. Ik verstrek over deze persoonlijke beleidsopvattingen geen informatie. Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot een in persoon herleidbare vorm informatie te verstrekken over de genoemde persoonlijke beleidsopvattingen. Op de inventarisatielijst heb ik de toepassing van deze beperkingsgrond aangegeven met de aanduiding '11'.

Wijze van openbaarmaking

De informatie die door mij openbaar worden gemaakt op grond van de Wob, treft u in de bijlage van dit besluit aan.

Datum
17 februari 2020

Onze referentie
DVB-CV/003

Plaatsing op internet

De openbaar gemaakte informatie en dit besluit worden geplaatst op www.rijksoverheid.nl, zodat ze voor eenieder beschikbaar zijn.

Mocht u naar aanleiding van dit besluit vragen hebben, kunt u contact opnemen met de directie Juridische Zaken via Wob@minbuza.nl.

De minister van Buitenlandse Zaken,
namens deze,
de plaatsvervangend directeur-generaal Politieke Zaken,

drs. P.J. Kleiweg de Zwaan

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen, gericht aan de minister van Buitenlandse Zaken, t.a.v. de directie Juridische Zaken, postbus 20061, 2500 EB Den Haag.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Datum
17 februari 2020

Onze referentie
DVB-CV/003

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 7

- 1 Het bestuursorgaan verstrekt de informatie met betrekking tot de documenten die de verlangde Informatie bevatten door:
 - a. kopie ervan te geven of de letterlijke inhoud ervan in andere vorm te verstrekken,
 - b. kennisneming van de inhoud toe te staan,
 - c. een uittreksel of een samenvatting van de inhoud te geven, of
 - d. inlichtingen daaruit te verschaffen.

[...]

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2. van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

[...]

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

[...]

Bijlage 2 – Inventarisatielijst

Nr	Document	Datum	Beoordeling	Toegepaste Wob-grond(en)
	Onderdeel Hawija			
1	E-mail met ISIS bulletin	03-06-2015	-Deels openbaar -Deels buiten reikwijdte	10.2.e
2	Besluitenlijst SMO	04-06-2015	-Reeds openbaar -Deels buiten reikwijdte	N.v.t.
3	E-mail extra bulletin Irak/vernietiging IED-fabriek	04-06-2015	-Deels openbaar -Deels buiten reikwijdte	-10.1.b -10.2.e
4	Woordvoeringslijn	05-06-2015	-Deels openbaar -Deels buiten reikwijdte	10.2.e
5	E-mail met SMO terugkoppeling aan minister	11-06-2015	-Deels openbaar -Deels buiten reikwijdte	Geen
6	E-mailwisseling tussen DGPZ en minister	01-07-2015	-Openbaar	Geen
7	E-mail BAG over ICRC en mogelijke burgerslachtoffers coalitievluchtaanvallen	23-08-2015	-Deels openbaar	-10.2.a -10.2.e -11
8	Bijlage bij e-mail met nummer 7	23-08-2015	-Niet openbaar -Deels buiten reikwijdte	-10.2.a
9	E-mailwisseling tussen BAG en ICRC over o.a. coalitievluchtaanvallen	23-08-2015	-Niet openbaar -Deels buiten reikwijdte	-10.2.a -10.2.e
10	Notitie BZ 'Overzicht punten buitenlandbeleid'	12-02-2016	-Openbaar -Deels buiten reikwijdte	Geen
11	Besluitenlijst SMO	26-05-2016	-Reeds openbaar -Deels buiten reikwijdte	N.v.t.
12	E-mail met SMO terugkoppeling aan minister	26-05-2016	-Deels openbaar -Deels buiten reikwijdte	-10.2.e -11
13	Besluitenlijst SMO	01-06-2017	-Reeds openbaar -Deels buiten reikwijdte	N.v.t.
14	E-mailwisseling met extra informatie & terugkoppeling aan minister van besloten technische briefing over burgerslachtoffers door MinDef/CDS	01-06-2017 en 31-05-2017	-Deels openbaar -Deels buiten reikwijdte	10.2.e
15	E-mail met SMO terugkoppeling aan minister	01-06-2017	-Deels openbaar -Deels buiten reikwijdte	10.2.e
16	Besluitenlijst SMO	15-02-2018	-Reeds openbaar -Deels buiten reikwijdte	N.v.t.
	Onderdeel Mosul			
17	E-mail met ISIS bulletin	21-09-2015	-Deels openbaar -Deels buiten reikwijdte	10.2.e
18	Overzicht CIVCAS CJTF	01-04-2017	-Reeds openbaar. -Zie rapportage Combined Joint Task Force (CJTF) – Operation Inherent Resolve (OIR) Monthly Civilian Casualty Report, 1 april 2017.	N.v.t.

Bijlage 3 - Openbaar gemaakte informatie

Document 1

From: 10 2 e
To: 10 2 e PS
Cc: 10 2 e
Subject: ISIS Bulletin | 20150603
Date: woensdag 3 juni 2015 16:38:40

Beste 10 2 e,

Hierbij het bulletin over ISIS aan M, met dank aan DAM en de posten.

Met vriendelijke groet,

10 2 e

.....
Afdeling Crisisbeheersings- en Vredesoperaties
Directie Veiligheidsbeleid (DVB)
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Bezuidenhoutseweg 67 | 2594 AC | Den Haag | kamer 10 2 e
Postbus 20061 | 2500 EB | DEN HAAG

.....
T +31 (0)70 10 2 e

M +31 (0)6 10 2 e

10 2 e mbuza.nl
id.nl
.....

ISIS Bulletin | 03/06/2015

Militaire ontwikkelingen

- Op 2 juni **Buiten reikwijdte** Ten slotte hebben op deze dag twee F-16's een *Air Interdiction* (AI) vlucht uitgevoerd boven Kirkuk, met wapeninzet. Nabij Kirkuk zijn bommen afgeworpen op een ISIS IED-fabriek, met gewenst effect.

Politieke ontwikkelingen

Hieronder 'Buiten reikwijdte'

Document 3

From: Buiten re kwijde
To:
Subject: FW: Extra bulletin: Irak/vernietiging IED-fabriek
Date: vrijdag 8 november 2019 18:24:06

Hieronder 'Buiten rekwijde' tot e-mail van 4 juni 2015, 16:55

From: 10 2 e @minbuza.nl>
Sent: donderdag 4 juni 2015 16:55
To: bert ag 10 2 e @minbuza.nl>
Cc: Geerts, Wim 10 2 e @minbuza.nl>; Haspels, Andre 10 2 e @minbuza.nl>;
10 2 e @minbuza.nl>; 10 2 e @minbuza.nl>; M <m@minbuza.nl>; PS
<ps@minbuza.nl>; 10 2 e @minbuza.nl>
Subject: Extra bulletin: Irak/vernietiging IED-fabriek

Mede mhoo gesprek met MinDEF vanavond

Irak / vernietiging IED-fabriek

- Defensie informeerde SMO op verzoek Hennis over de inzet van NLse F16's bij de vernietiging van een ISIS IED-fabriek in de buurt van Kirkuk (d.d. 2 juni).
- Hierbij 10 1 b bommen afgegooid, waarvan de vlieger 10 1 b heeft kunnen zien inslaan. Het effect van de inslag van 10 1 b bommen op de explosieven in de IED-fabriek was nl zo groot dat 10 1 b bommen niet meer konden worden waargenomen.
- Uit berekening van coalitie (achteraf) blijkt dat er waarschijnlijk meer dan 18.000 kilo springstof lag opgeslagen, hiermee was dit de grootste ISIS IED-fabriek ooit.
- In Iraakse media is positief over deze actie van de coalitie bericht, maar werd wel de mogelijkheid genoemd van evt. burgerslachtoffers.
- Coalitie voert standaard na afloop van elke actie onderzoek uit, waarin ook de mogelijkheid van burgerslachtoffers wordt meegenomen. Dit onderzoek loopt nog.
- Voorafgaand aan de actie waren al mitigerende maatregelen uitgevoerd om evt.

burgerslachtoffers te beperken: (1) IED-fabriek lag niet in bewoond gebied, maar op een industrieterrein, en (2) actie is 's nachts uitgevoerd. Actie had zoals altijd toestemming van Iraakse autoriteiten.

- Communicatie over de luchtacties van de coalitie verloopt via CENTCOM. Defensie acht het mogelijk dat Centcom, gezien de omvang van de IED-fabriek, deze actie actief naar buiten wil brengen.
- Coalitie/Centcom maakt echter nooit bekend welke landen betrokken zijn bij een operatie, dus ook bij deze actie zal NL niet worden genoemd. Mocht Defensie hiernaar worden gevraagd zal het lijn aanhouden van "doen geen uitspraken over acties van de individuele coalitieleden".

Document 4

Hieronder 'Buiten reikwijdte'

Sent: vrijdag 18 oktober 2019 13:45
To: **Buiten reikwijdte**
Subject: FW: SMO / passieve woordvoering

From: **10 2 e** [@minbuza.nl](mailto: @minbuza.nl)>
Sent: zaterdag 6 juni 2015 09:14
To: **10 2 e** [@minbuza.nl](mailto: @minbuza.nl)>
Cc: **10 2 e** [@minbuza.nl](mailto: @minbuza.nl)>
Subject: RE: SMO / passieve woordvoering

Dank **10 2 e**. Volgende week maar even kijken of we nadere info hebben over onderzoek en burgerslachtoffers en dat dan aan M melden.

Fijn weekend

10 2 e

From: **10 2 e**
Sent: vrijdag 5 juni 2015 21:59:18
To: **10 2 e**
Cc: **10 2 e**
Subject: SMO / passieve woordvoering

10 2 e

Hierbij de passieve woordvoeringslijn die Defensie heeft opgesteld over de aanval op de IED-fabriek.
Defensie heeft nog geen vragen ontvangen.

10 2 e

From: 10 2 e @mindef.nl
Sent: vrijdag 5 juni 2015 20:43:29
To: 10 2 e
Subject: Lijn van woordvoering

10 2 e

Ik begreep dat je de lijn nog niet had. Bij deze.
Overigens nog geen vragen gehad.

We hebben kennis genomen van de luchtaanval waar op wordt gedoeld.
We doen geen uitspraken over wie uit de coalitie welke aanval heeft uitgevoerd.
De uitvoering van luchtaanvallen is een zeer zorgvuldig proces. Zowel in de voorbereiding als ook in de uitvoering. Inzet is gericht op bestrijding ISIS en gebeurt cfm plan van de coalitie.
Coalitie grijpt alleen legitieme doelen aan en treft verregaande maatregelen om eventuele nevenschade en burgerslachtoffers te voorkomen, maar uitsluiten is natuurlijk onmogelijk.
Let wel: alles is er op gericht om Barbaarse organisatie ISIS te stoppen en bestrijden.

Met vriendelijke groet,

10 2 e

+31 10 2 e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Document 5

E-mail met SMO terugkoppeling, 11-06-2016

"En marge van de SMO bij Defensie gevraagd naar de stand van zaken omtrent het onderzoek van de coalitie naar mogelijke burgerslachtoffers bij de luchtcampagne op de IED-fabriek (ref SMO vorige week). Dit onderzoek zal mogelijk nog paar weken duren."

Document 6

From: bert ag
To: [Geerts, Wim](#)
Subject: RE: Irak
Date: woensdag 1 juli 2015 17:52:38

Dank

From: Geerts, Wim
Sent: woensdag 1 juli 2015 14:55:31
To: bert ag
Subject: Irak

Van Defensie vernomen dat onderzoek heeft uitgewezen dat bij luchtactie door NLse F-16 in Irak enkele weken geleden 'collateral damage' is opgetreden als gevolg van secundaire explosie (gebouw waarin grote hoeveelheid springstof). Nader onderzoek gaande. MinDef op de hoogte. Zal je informeren zodra nadere informatie beschikbaar.

+++

Document 7

From: BAG-POI
To: 10 2 e
Cc: 10 2 e ; BAG-CDP
Subject: Burgerslachtoffers
Date: zondag 23 augustus 2015 11:16:06
Attachments: 10 2 a .docx

Dag 10 2 e ,

Vorige week vroeg je ons of wij inmiddels meer wisten over de aantallen burgerslachtoffers. 10 2 e heeft ongeveer 5 weken geleden met 10 2 e van ICRC gesproken over burgerslachtoffers. 11 . Uit een e-mail van 10 2 e , naar aanleiding van dat gesprek, haal ik het volgende:

- ICRC heeft informatie verzameld over vermeende burgerslachtoffers door Coalitieluchtaanvallen. 10 2 a beperkte toegang tot de gebieden waar de luchtaanvallen hebben plaatsgevonden maken het moeilijk om veel detail te krijgen.
- ICRC heeft een lijst met gevallen opgesteld (zij bijlage). Deze lijst is vertrouwelijk. ICRC verzoekt ons of wij feedback zouden willen leveren over de betrokkenheid van onze F16s in deze gevallen 10 2 a
→ Dit is wellicht 11

Graag hoor ik of het mogelijk is (bv. voor onze DEFAT en CdP) om met ICRC hierover te spreken. Ik begrijp 11

Hartelijke groet,

10 2 e

Document 10

Notitie BZ 'Overzicht punten buitenlandbeleid', 12-02-2016

"Het onderzoek naar mogelijke burgerslachtoffers als gevolg van Nederlandse luchtaanvallen heeft ook het Iraakse nieuws gehaald (ref. art.100 brief Nederlandse bijdrage aan de strijd tegen ISIS van 6/2)."

Document 12

E-mail met SMO terugkoppeling, 26-05-2016

"Het onderzoek (van Centcom en KMar) over het bombardement op de IED-fabriek (waarbij bij een secundaire explosie mogelijk burgerslachtoffers zijn gevallen) heeft uitgewezen dat dit waarschijnlijk klopt, maar dat het vaststellen van het doel op legitieme wijze heeft plaatsgevonden. Onderzoek ligt nu bij het OM,¹¹

."

Document 14

E-mailwisseling met extra informatie & terugkoppeling van besloten technische briefing over burgerslachtoffers door MinDef/CDS (Commandant der Strijdkrachten)

E-mail 01-06-2017

Briefing CDS. "NL betrokkenheid bij burgerslachtoffers": Tot gisteren waren 2 lopende onderzoeken publiek bekend (details niet publiek!). Gisterenmiddag meldde DEF dat het OM een 3^e onderzoek doet (zie mail onder). Hedenochtend meldde CDS vertrouwelijk dat naast deze 3e onderzoeken het OM nog eens 2 additionele onderzoeken heeft lopen.

--> In totaal dus vijf (5) onderzoeken naar mogelijke burgerslachtoffers tgv NLse luchtwapeninzet in de Strijd tegen ISIS. (Inhoudelijke) Communicatie hieromtrent is aan OM. Actiepunt DVB-CV: antwoord vraag 9 in het Jaarverslag BZ 2016 wijzigen (iom DEF)."

E-mail waarnaar verwezen wordt (met daarin informatie over het targetting proces, incl. maatregelen om burgerslachtoffers te voorkomen):

E-mail 31-05-2017:

"Nederlandse betrokkenheid bij mogelijke burgerslachtoffers."

- Het OM wordt op de hoogte gesteld van iedere wapeninzet door Nederlandse eenheden. Indien een vermoeden bestaat van (mogelijke) burgerslachtoffers, dan stelt het OM een feitenonderzoek in. Daarnaast kan Defensie een eigen onderzoek uitvoeren.
- Tot op heden is de Kamer verteld dat het OM feitenonderzoek uitvoert naar twee gevallen van mogelijke burgerslachtoffers als gevolg van wapeninzetten van Nederland in de strijd tegen ISIS.
- Recent heeft het OM echter aangegeven dat het een derde geval van mogelijke burgerslachtoffers als gevolg van wapeninzetten van Nederland in de strijd tegen ISIS onderzoekt.
- De drie lopende onderzoeken betreffen:
 - In juni 2015 hebben NLD F-16's een faciliteit aangevallen waar zgn Vehicle Borne IED's gefabriceerd werden. Na de aanval vonden echter secundaire explosies plaats waardoor een aantal andere gebouwen in de omgeving werden vernietigd.
 - In september 2015 is een vermeend hoofdkwartier van ISIS aangevallen. Achteraf bleek dat de inlichtingen die hebben geleid tot het identificeren van het doel mogelijk onjuist waren.
 - In maart 2016 is bij een aanval op een doel gebleken dat een onverwachts passerende auto aan de impact van de inslagen werd blootgesteld -> recent duidelijk geworden dat OM hier een onderzoek naar doet."

Document 15

E-mail met SMO terugkoppeling, 01-06-2017

Irak/Syrië/ISIS

· "CDS heeft vanochtend cfm. toezegging in besloten technische sessie de Kamer geïnformeerd over CIVCAS tgv Nederlandse wapeninzet in de strijd tegen ISIS. Briefing volgens Defensie goed verlopen. Desgevraagd heeft CDS duidelijk gemaakt dat hij geen garantie kan afgeven dat Nlse inzet niet tot CIVCAS leiden. CDS meldde ook dat het OM zelfstandig 3 onderzoeken is gestart naar nieuwe mogelijke gevallen van burgerslachtoffers tgv Nlse wapeninzet (daarmee totale aantal OM onderzoeken op 5). Je ontving daarover separaat een bulletin. Info gaat ook mee in de beantwoording van de Kamervragen van het Jaarverslag BZ 2016 die je vandaag zal toegaan."

Document 17

From: **Builen re kwijde**
To:
Subject: FW: ISIS Bulletin | 21/09/2015
Date: woensdag 4 december 2019 16:54:09
Attachments: [map<001.png>](#)

Builen re kwijde

From: **102 e** @minbuza.nl>
Sent: maandag 21 september 2015 20:01
To: **102 e** @minbuza.nl>
Cc: Kleiweg, PJ **102 e** @minbuza.nl>; **102 e** @minbuza.nl>; **102 e** @minbuza.nl>; **102 e** @minbuza.nl>; DAM MASHREQ <DAM-MASHREQ@minbuza.nl>
Subject: RE: ISIS Bulletin | 21/09/2015

Ja, nemen we mee!

102 e

From: **102 e**
Sent: maandag 21 september 2015 19:04:51
To: **102 e**
Cc: **102 e**; BAG-POL; **102 e**; Geerts, Wim; Haspels, Andre; **102 e**; Jones, Renee; **102 e**; Kleiweg, PJ; **102 e**
Subject: RE: ISIS Bulletin | 21/09/2015

Dank voor bulletin

Verzoek M

Quo
Builen reikwjdte

Unquo

102 e

From: **102 e**
Sent: maandag 21 september 2015 17:56:12
To: **102 e**
Cc: **102 e**; BAG-POL; **102 e**; Geerts, Wim; Haspels, Andre; **102 e**; Jones, Renee; **102 e**; Kleiweg, PJ; **102 e**
Subject: ISIS Bulletin | 21/09/2015

Beste **102 e**,

Hierbij het ISIS-bulletin aan M, met dank aan DAM en de posten.

ISIS Bulletin | 21/09/2015

Militaire ontwikkelingen

- **Buiten reikwijdte** [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- **Op 20/9 hebben drie F16's met een gewenst effect een aanval uitgevoerd op een ISIS-hoofdkwartier en een VBIED-facility nabij Mosul.**
- **Buiten reikwijdte** [redacted]

Politieke ontwikkelingen

Hieronder 'Buiten reikwijdte'